

לעילוי נשמת

אאמו"ר הגאון רבי דב בן רבי זלמן זצ"ל הכ"מ

נלב"ע כב שבט תשפ"ד

אמי מורתי הצדקנית מרת שיינא בת רבי ישראל שלום ע"ה

נלב"ע יד סיון תשע"א

פרשת וישב תשפ"ה
שנה י"ד

גליון תקע"ח - 578

דברי ישר

לקוטים, מוסרים ופרפראות בפשט ובדרש

בפרשת השבוע ובענייני דיומא

בעריכת ישראל שלום דבורץ

מכון דברי ישר

בֵּית יִשְׂרָאֵל

שנאמר לה הדבר בנבואה, וכן נמצא בדברי יואל בפרשה עמ' רכג שנקט בפשיטות שתמר ידעה בנבואה שהיא צריכה לעשות כך.

נפטרה מהייבום אבל שעבדה עצמה ללדת ולגדל הוולדות

ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה לה, יט כתב הספורנו טעם הסרת הצעיף ולבישת בגדי אלמנותה מפני שלא היה עם לבבה להנשא אחרי שהשיגה את הזרע המכוון.

ודברי הספורנו מתבארים היטב על פי מה שהנצי"ב בהעמק דבר מפרש שהיא קמה בזריזות של שמחה כי ידעה שנתעברה.

כי תמר רצתה רק להקים המלכות ממנה, ולא רצתה רק להתייבם ליהודה, כי מצד הייבום והתרתה לשוק אחרי זה, היה די בביאת יהודה אליה והיתה ניתרת בזה לשוק (עי' רמב"ן פסוק ח'), אך לאחר שראתה שהתעברה, לבשה בגדי אלמנותה כדי להראות שהיא זקוקה ליהודה, ואילו לא היתה מתעברת, היתה ניתרת בזה לשוק ולא היתה זקוקה יותר ליהודה.

אבל כשהיא ידעה כעת שהיא מעוברת, הרי היא משועבדת ליהודה כדי להוליד הבנים ולגדלם.

במדרש שכל טוב טעם שחזרה לבגדי אלמנותה, כדי שלא יקפצו עליה בדרך.

נתינת גדי מובחר כאתנן נראה כבזיון לנותן

ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה לה, ככ כתב בספר אמרי שפר לרבי יהודה בן מהר"ם חלאווה אין כוונת יהודה לומר פן נהיה לבוז ולגנאי אם יודע הדבר שאני נתייחדתי עם קדשה, שאילו היה הענין גנאי באותו זמן לא היה עוסק בו יהודה.

אלא ויאמר יהודה תקח לה - אין לי לחוס על פסידת הערבון שנתתי לה, כי דבר קל הוא כמו שביארתי*) לכן תקח לה.

אבל מה שיש בו כדי לחוש הוא - פן נהיה לבוז, כל רואי ילעיגו לי שעל ייחוד דקדשה שדרכם לתת לה דבר מועט על אתנן, ואני שלחתי לה באתננה הגדי הזה - בה"א הידיעה,

יעקב ידע כי מחשבתו של יוסף רק בתורה ויר"ש

המלה תמלה עלינו אם משול תמשל פנו לה, ח

ואביו שמר את הדבר לה, יא

רבי יוסף בכור שור ורבי אברהם בן הרמב"ם כתבו שאמרו האחים ליוסף לא ראית חלום זה אלא לפי שמחשבתך מסובבת בהקיצך במנהיגות ובהשתררות עלינו, בגלל שאבינו אוהב אותך אתה מחשב להיות מושל עלינו, ומה שאתה חושב ביום אתה חולם בלילה.

ושמעתי לפרש מדוע יעקב לא חשב כן על חלומותיו של יוסף, כי יוסף היה לומד עמו, והכיר יעקב ביוסף שכל מחשבותיו וכל הרהוריו אינם אלא רק בתורה ושום מחשבה אחרת אין בו, ואם כן החלומות שלו אינם מהרהורי לבו, אלא הם חלומות אמת, והוא מה שאמר לו הבא נבא אני ואמך ואחיך להשתחוות לך ארצה, וכבר פירש רש"י על זה שנתכוון להוציא הדבר מלב בניו שלא יקנאו בו.

איך ידעה תמר שיהודה עולה

ויגד לתמר לאמר הנה חמיף עליה תמננה לגז צאנו לה, יג במדרש הגדול כתב שנאמר לה ברוח הקודש שיהודה עולה תמננה.

אמנם לשון הכתוב מוקשה, אם נאמר לה ברוח הקודש, מה מוסיף לאמר, שמשמעו אמיירה נוספת.

והנה במדרש שכל טוב פירש על לאמר 'מגיד אחר מגיד', שמשמעו שמישהו אמר למישהו להגיד לה.

ובאלשיך הקד' כתב לבאר לאמר - שנאמר לאביה שהוא שם בן נח, או למישהו אחר ברוח הקודש לאמר לתמר הנה חמיף עליה תמננה, ומזה ידעה שזהו רצון ה' שתעשה כן להוציא ממנה מלכים.

אמנם, אם נאמר שעל ידי שם בן נח אביה נאמר לה דבר זה, מדוע אחר כך כשדנוה בבית דינו של שם, נפסק דינה לשריפה, והרי שם ידע שעשתה זה על פי רוח"ק ואם כן לא זינתה כלל והאיך דנוה.

ואולי מזה הטעם כתב האלשיך הקד' שאולי נאמר לה על ידי אחר ולא על ידי שם.

ובקונטרס תולדות פרץ המודפס בתוך ספר זאת נחמתי המבאר סדר השתלשלות הקמת מלכות דוד, כתב בפשיטות

כלומר - הגדי הזה השמן וחשוב, על זה נהיה לבוז אם יודע הדבר.

(*רבנו לאחר משא ומתן הלכתי שמתוכם הוא פורך מפירושי המפרשים בדבר זהות הערבון שנתן יהודה, מפרש פירוש חדש מה היו אותם דברים, וזה מלשונו:

יהודה היה עולה תמנתה לגוז צאנו, והיה בידו חותם ופתיל ומטה, הכל מצרכי הצאן.

חותם לחתום בו הצאן בסיקרא אחר הגזה שלא יתחלף בצאן אחר, ופתיל הוא חבל דק שקושרין ועוקדין רגלי הבהמה בשעה שגוזזין אותה כדי שתנוח ולא תנוע, והמטה הוא המטה שראשו כפוף שמושכין ומעכבין הצאן ברגליו או בקרניו כשהרועה רוצה לתפשה והיא בורחת, ולא הקפיד יהודה לתת לה זה ערבון כי במה נחשב.

יהודה תלה תקלתו במה שציער את אביו

הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה לה, כג בספר בן הא הא פירש שיהודה אמר כי נגרמה לו התקלה הזאת כי שלחתי הגדי הזה, ששלח לאביו את כנתת יוסף טבולה בדם הגדי, וכמו שאמרו חז"ל במדרש רבה פה, ט והביאו רש"י - אתה רמית את אביך בגדי עזים, חייך שתמר מרמה אותך בגדי עזים.

הבזיון שאשה רמאתו

פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה כתב בנחלת יעקב (לרבי יעקב סלניק, נד' שנת ת"ב) על פירוש רש"י שפירש פן נהיה לבוז - אם תזקקנה עוד יתפרסם הדבר ויהיה

גנאלי, שהגנאי הוא שאשה רימתה אותו, ומוכיח פירושו על פי מה שרש"י מבאר על מה שאמר יהודה הנה שלחתי הגדי הזה - לפי שרמה יהודה את אביו בגדי עזים שהטביל כנתת יוסף בלבו רמוהו גם אותו בגדי עזים, שתלה הבזיון ברמאות, שעל כן נענש ברמאות תמר בגלל שרמה את אביו.

יהודה דאג גם על הפסדה של תמר

תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה

המגיד מדובנא במשלי יעקב מפרש את דברי יהודה שהיו בהם ב' עניינים.

א. פן נהיה לבוז - שיצא עליו קלון על מעשהו. ב. שתמר הפסידה מכך, שכן מה יש לה לעשות עם חותמו, טליתו ותפיליו של יהודה, וחשש יהודה מלגוזלה שלא הגיע הגדי אליה.

יהודה הצטער על שנתרמה

פן נהיה לבוז

המהרש"א בח"א סוטה י: מדגיש כי היה ליהודה צער מכך שהיא לקחה את הערבון ולא מצאה להחזירו, וזה היה לו מידה כנגד מידה כשם שציער את אביו על ידי רמאות כך תמר ציערה אותו על ידי רמאות.

גם דבר המותר צריך להצניע

פן נהיה לבוז לה, כג

הרמב"ם במורה נבוכים ג, מט לומד מדברי יהודה, כי בעניינים אלו, גם בדברים המותרים ראוי שלא לדבר כי הוא בזיון לדבר על זה ואינו מן הצניעות הראויה.

שכן, מצד המעשה עצמו שעשה יהודה לא היה בו איסור והיה לפני מתן תורה מותר לכתחילה, אף על פי כן הדיבור והעיסוק בזה הוא בזיון.

יתרה מכך, אומר הרמב"ם, למדנו מיהודה כי אפילו אם יגרם מהשתיקה בדברים אלו הפסד ממון, הדיבור בזה אינו ראוי.

בדברי יהודה רמז ענשו

תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה

כתב בספר ויספר משה כי הגמטריא של דברי יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה עולה כמספר לרמה יהודה הוא ציער אביו בשעיר עזים ותמר ציערה יהודה בגדי עזים (2614), כדברי המדרש רבה שהביא רש"י שנענש מידה כנגד מידה.

בכל ראש השנה עולה החשש מחדש

פן נהיה לבוז

בתרגום אונקלוס תרגם דלמא נהי לחף, וביאורו שמא נהיה לשחוק, שיצחקו עלינו.

בדברי יואל עמ' רכה מביא בשם זקנו בעל הישמח משה שדברים אלו הם רמז למה שקורה בראש השנה בבית דין של מעלה.

בראש השנה כל שרי האומות באים ועומדים לפני ב"ד של מעלה ומצפים על דינם שיצא לזכות.

וגם מלך המשיח בתוכם עומד ומצפה שיהא השנה הבאה שנת גאולתן של ישראל, ואם נגמר הדין שעדיין לא זכו ישראל להגאל בשנה זו, יוצא מלך המשיח בבושה ושרי אומות העולם מצחקין עליו.

ומוסיף הדברי יואל לחזק אמיתות דברי זקנו, בזה הלשון "וידוע שק"ז זלה"ה שמע כרוזין של מעלה והדברים ברורים וראוים למי שאמרים".

דְבָרֵי יִשְׂרָאֵל

גליון תכ"ט 429

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ לְעֵינֵי הַצֶּאֱן

ערוך ע"י ישראל שלום דבורץ
בהוצאת מכון דברי יושר

פְּרֻשֵׁת וַיֵּשֶׁב תַּשְׁפֵּ"ה

והיא יולדת תאומים האחד זכר והראשון פֶּרֶץ שֶׁמִּמֶּנִּי בְּהַמְשִׁיךְ הדורות תקום מלכות יהודה ומלך המשיח שיִשְׁלַח לְגָאֵל אוֹתָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

כל אותה העת יוסף הצדיק נמצא במצרים בבית פוטיפר, אשר סומך עליו ורואה כיצד הבִּרְכָּה החלה לשרות במעונו בזכות יוסף. אך גם כאן לא זוכה יוסף ליֵשֶׁב בְּשִׁלְנָה, ואשתו של פוטיפר שנסתה להחטיא את יוסף ולא עלתה בַּיָּדָה, מעלילה עליו עלילה קשה, וברחמי שמים לא גזרו על יוסף עֲנֵשׁ מָוֶת, אֶלָּא מושיבים אותו בבית הסהר.

בבית הסהר יוסף מוצא חן בעיניו שר בית הסהר וכאשר נֶעְנְשׂוּ שֵׁר האופים ושר המשקים של פרעה, והושמו בבית הסהר, מינה שר בית הסהר את יוסף לשרת את שְׁנֵי הַשָּׂרִים הַחֲשׂוּבִים הַלָּלוּ.

לילה אחד חולמים השרים חלומות, ובבקר הם מספרים ליוסף את חלומותיהם, וכפי שיוסף פותר להם כִּן אֶבֶן קֹרֶחַ, שר האופים נתלה, ואלו שר המשקים חוזר לשרת ולעמֵד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.

בסיום הפרשה נקרא שעל אף ששר המשקים הבטיח ליוסף לבקש מפֶּרְעָה לְשַׁחֲרֹו, אֲבָל אֵין הוא יצא מבית הסהר, השפּיחַ מִמֶּנּוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הַדָּבָר, כִּי לֹא יִתְּקַן לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק אֵת הַפְּגָם שֶׁהָיָה לוֹ בְּמַדַּת הַבְּטָחוֹן בֵּה'.

שְׁבֵת שְׁלוֹי וּמְבַרְכֵי!

מה בפרשה

תמצית דברי הפרשה בשלוש פרושים ודרושים

לסוחרים ישמעלים שמכרו אותו למדנינים, והמדנינים מכרו אותו למצרים.

כאשר ראובן שב ומחפש את יוסף ורואה כי הוא איננו, הוא קורע את בגדיו ומצטער, והאחים כִּי לֹא יִתְּקַן אֵת הַחֲטִיָּה אֵת הַמַּעֲשֵׂה מִיַּעֲקֹב, הֵם שׁוֹחֲטִים שְׂעִיר עִזִּים שֶׁדָּמּוֹ דֹמֶה לְדַם אָדָם, טוֹבְלִים אֵת כַּתְּנֵת יוֹסֵף בְּדָם שְׂעִיר הָעִזִּים וּמְבִיאִים אוֹתָהּ לְיַעֲקֹב שְׁחֹשֵׁב שִׁיּוֹסֵף נָטַרְף וְנֶאֱכַל עַל יְדֵי חַיָּה רָעָה, וְצַעֲרוֹ גָדוֹל וְעֲצוֹם אֵין אֵינוֹ מִתְנַחֵם עַל יוֹסֵף וְהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי הוּא בְּאֶמֶת חַי וְלֵבָן אֵין זָכְרוֹ שֶׁל יוֹסֵף נִשְׁפַח מִמֶּנּוּ.

כאמור, יוסף נמכר למצרים, ושם הוא נמכר לעבד לפוטיפר שר הטבחים של פרעה, עשרים ושתיים שנים יעברו מרגע זה ועד שיוסף ויעקב יפגשו שוב.

נקרא בפרשה על נשואיו של יהודה, ועל הולדת בניו ששנים מהם מתו לאחר חתונתם מפני שחטאו בחטא נורא.

האלמנה הצדיקה תמר, מתחננת עם יהודה, ועל אף צדקותה נגזר עליה בטעות על ידי יהודה עֲנֵשׁ מִיָּתָהּ בְּשַׁרְפָּה, אֵין בְּרַגְעַתְּהוּן הַאֲחֵרוֹן בְּזָכוֹת צַדִּיקוֹתֶיהָ וּגְבוּרַת מַדּוּתֶיהָ שֶׁל יְהוּדָה הִיא יוֹצֵאת זָפְאִית מֵהַדִּין,

ילדים יקרים וחביבים!

בפרשת השבוע נקרא על רצונו של יעקב ליֵשֶׁב בְּשִׁלְנָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַרוֹצֵה אֵת טוֹבְתּוֹ הַאֲמֵתִית שֶׁל יַעֲקֹב, אֵינוֹ נוֹתֵן לְשִׁבְתָּהּ וְלָנוּחַ בְּשִׁלְנָה וְקוֹפֵץ עָלָיו רוּגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף.

יוסף בנו האהוב של יעקב חולם חלומות נבואה שבהם מתגלה לו שהוא עתיד לעלות לגדולה ולמלך על אחיו, יוסף מספר זאת לאחיו אשר חוששים שאין זו נבואה אלא חלומות המגיעות מִכַּף יוֹסֵף רוֹצֵה לְמַלְכָּה עֲלֵיהֶם וְלִשְׁלֹט בָּהֶם.

דנו האחים את יוסף הצדיק בדין אמת שמגיע לו עֲנֵשׁ חֲמוּר עַל רְצוֹנוֹ לְמַלְכָּה עֲלֵיהֶם וְלִשְׁלֹט בָּהֶם וְכַמְעַט שֶׁהֵם מְבַצְעִים אֵת פְּסַק הַדִּין לְהַמִּיתוֹ, וְהֵם הַמְתִּינוּ לְהַזְדַּמְנוֹת לְבַצֵּעַ אֵת פְּסַק הַדִּין. וְהִנֵּה ה' מְסוּבֵב הַסְּבוּת סָבִב שְׂעִיבָה יִשְׁלַח אֵת יוֹסֵף לְרִאֲוֹת אֵת שְׁלוֹם הָאֲחִים הַרוֹעִים אֵת הַצֶּאֱן, וְיוֹסֵף עַל אֵף חֲשָׁשׁוֹתָיו מֵאֲחָיו הוֹלֵךְ בְּשִׁמְחָה לְקִים אֵת צְוִיוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אָבִיו.

כאשר מתקרב יוסף אל אחיו הם ממתנינים לבואו כִּי לֹא יִתְּקַן אֵת הַחֲטָאֵת שֶׁל רֹאבוֹן הַרוֹצֵה לְהַצִּילוֹ מִיָּדָם וּמִצַּעַח לְהַשְׁלִיכּוֹ אֵל הַבּוֹר, מִתּוֹךְ מַחְשַׁבָּה שֶׁכֶּשֶׁה־הָאֲחִים יִלְכּוּ, הוּא יוֹצֵא אֵת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וְנִצְלוֹ.

לאחר שהפשיטו ממנו את כַּתְּנֵת הַפְּסִיס וְהַשְׁלִיכּוֹ אֵת יוֹסֵף אֵל הַבּוֹר הִלֵּךְ רֹאבוֹן לְשִׁמֵשׁ אֵת יַעֲקֹב אָבִיו, וּבְנֵיָם מְכָרוּ הָאֲחִים אֵת יוֹסֵף

מַגְדָּנוֹת לַיִשְׁלָחוֹן שַׁבָּת

שַׁלְוָה נִצְחִית

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב

פָּרַשׁ רַש"י בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לִישׁוֹב בְּשַׁלְוָה, קִפֵּץ עָלָיו רוּגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף.

צְדִיקִים מְבַקְשִׁים לִישׁוֹב בְּשַׁלְוָה.

אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: לֹא דִי לְצַדִּיקִים מֵה שְׂמֵתָקוֹן לָהֶם לְעוֹלָם הֵבֵא אֶלָּא שְׂמֵתָקְשִׁים לִישׁוֹב בְּשַׁלְוָה בְּעוֹלָם הַזֶּה?

נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה מֵה חֶסְרוֹן יֵשׁ בְּמֵה שְׂבַקְשׁ יַעֲקֹב לִישׁוֹב בְּשַׁלְוָה וּמִדּוּעַ לֹא יֵאָכַל פְּרוֹת מַעֲשְׂוֵי הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתִהְיֶה הַקֶּרֶן שְׂמוּרָה לוֹ לְעוֹלָם הֵבֵא?

הַרְמַח"ל בְּמִסְלַת יִשְׂרָאֵל פָּרַק ט' כּוֹתֵב: "כִּי הָאָדָם לֹא לְמִנוּחָה הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא לְעֵמֶל וְטוֹרַח".

הַ"חֲפֵץ חַיִּים" הִיָּה אוֹמֵר עַל הַיִּסּוּרִים שְׂבָאִים עַל הָאָדָם שְׂצָרִיף לְקַבְּלָם בְּכַבֵּד רֵאשׁ, וְהַבּוֹעֵט בַּיִסּוּרִים דּוֹמֵה לְאִסּוּר שְׂמוּלִיכִין אוֹתוֹ כְּבוֹל בְּשִׁלְשָׁלוֹת בְּרִזָּל וְרוּצָה לְהַסִּיךְ מֵעָלָיו, וְכִכֵּל שְׂמֵס וְבַּהּ וּמִנְסָה לְהַחֲלֵץ מִכַּבְּלָיו בְּכַחַת, הִרִי הוּא רַק מְזִיק לְעַצְמוֹ וְהַשְּׂרָשָׁרָאוֹת מוֹסִיפּוֹת וְחוֹתְכוֹת בְּבִשְׂרוֹ.

בְּסִפּוֹר "הַגְּדַת הַבֵּן אִישׁ חַי" הוּבָא מִשָּׁל הַמַּמְחִישׁ הֵי טֹב אֶת הַדְּבָרִים:

מִשָּׁל לְמִלָּךְ שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנַי עֲבָדִים, הָאֶחָד אָהֵב עָלָיו אֶהְבַּת נֶפֶשׁ, וְהַשְּׁנַי רַע מֵעַלְלִים, שֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁנְאוֹ מְאֹד.

שְׁנַי דְּבָרִים צָוָה הַמֶּלֶךְ עַל עֲבָדָיו, אֶחָד - שְׁלִיחוֹת מְסִימָת וְהַדְּבָר הַשְּׁנַי - אִסּוּר לְעִשּׂוֹת מַעֲשֵׂה מְסָאִים.

אִם יִקְיָמוּ אֶת הַשְּׁלִיחוֹת, יוֹלְבְּשׁוּ בְּגָדֵי מַלְכוּת.

אִם יַעֲבְרוּ עַל הָאִסּוּר, יוֹפְשִׁטוּ מִבְּגָדֵי הַשְּׂרָיִם וְיִוְלְבְּשׁוּ בְּגָדִים פְּשוּטִים.

שְׁנַי הַעֲבָדִים, עָשׂוּ אֶת הַמְּטָל

עֲלֵיהֶם, אֲבָל גַּם עָבְרוּ עַל הָאִסּוּר.

זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת הַדְּבָרִים וְלֹא אָמַר וְלֹא עָשָׂה לָהֶם דְּבָר.

פַּעַם אַחַת הִלָּךְ הַמֶּלֶךְ עִם שׂוֹמְרָיו בַּיַּעַר, לְפָתַע הוֹרָה לְעֲבָדָיו לְקַחַת אֶת עֲבָדוֹ הָאֶהֱבֵב לְפָנָה נִסְתַּרְתָּ, לְפִשְׁטֵט אֶת בְּגָדָיו וְלִכְסוֹתוֹ בְּבִגְדֵים פְּחוּתִים וּבְלוּאִים, כְּעֵנֶשׁ עַל הַעֲבָרָה שְׂעֵבֵר.

וְאֵלּוֹ אֶת הַעֲבָד הַשְּׁנוּא הוֹרָה לְהִרְכִּיב עַל סוּסוֹ, כְּשֶׁהוּא לְבוּשׁ בְּבִגְדֵי מַלְכוּת!

תָּמָהּוּ הַמְּשַׁרְתִּים, וְאַף הַעֲבָד הָאֶהֱבֵב הַתְּמַרְמֵר בְּלָבוֹ וְאַמֵּר: כִּי מִתְנַהֵג הַמֶּלֶךְ עִם אוֹהֵבוֹ, וְכִי מִפְּלָה הוּא אוֹתִי לְרַעָה!?

כְּאִשֶּׁר שָׁבוּ אֶל עִיר הַמְּלוּכָה, וְהִגִּיעַ יוֹם חַג לְמִלָּךְ - הַתְּאִסְפוֹ כָּל גְּדוּלֵי הַמְּדִינָה וּבָאוּ גַּם הַמּוֹנֵי הָעָם, הַתְּקַבְּצוּ לְבָרַךְ אֶת הַמֶּלֶךְ וְלַהֲשִׁתַּף בְּשִׂמְחָתוֹ.

בְּמַעֲמַד זֶה הוֹרָה הַמֶּלֶךְ לְקַחַת אֶת הַעֲבָד הַשְּׁנוּא, לְהַפְּשִׁיטוֹ מִבְּגָדָיו בְּפָנָיו כָּל הַשְּׂרָיִם וְלַהֲלַבִּישׁוֹ בְּגָדִים קְרוּעִים וּבְלוּאִים כְּעֵנֶשׁ עַל הָאִסּוּר שְׂעֵבֵר.

אֶת עֲבָדוֹ הָאֶהֱבֵב הוֹרָה לְהַלְבִּישׁ בְּגָדֵי מַלְכוּת וְלַהֲרַכִּיבוֹ בְּרַחוּבוֹת הָעִיר לְעִינֵי כָּל הָעָם, לְמַעַן יִדְעוּ, שֶׁכִּכֵּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ.

אִזּוֹ הִבִּינוּ כּוֹלָם אֶת חֲכַמַת הַמֶּלֶךְ וַתְּבוֹנְתוּ.

שְׁנַי הַעֲבָדִים הָיוּ זְכָאִים לְשֹׁכֵר וְרֵאוּיִים לְעֵנֶשׁ.

לְעֲבָד הַשְּׁנוּא הַקְּדִים וְשִׁלְם אֶת הַשֹּׁכֵר, אֲבָל לְאוֹהֵבוֹ הַקְּדִים וְשִׁלְם אֶת הָעֵנֶשׁ, לֹא לְעִינֵי כָּל, אֶלָּא בַּיַּעַר.

אֲבָל אֶת הַשֹּׁכֵר, לֹא נָתַן לוֹ בַּיַּעַר, אֶלָּא הַמִּתִּין עַד שְׂיוֹכַל לְתַתּוֹ לְעֵין כָּל הַשְּׂרָיִם וְהַמּוֹן הָעָם, בְּפָרְסוּם אֲשֶׁר לֹא יִמְחָה לְנִצַּחַת, וְאֶת הַשְּׁנוּא הָעֵנֶשׁ בְּקַלּוֹן תּוֹךְ כְּדֵי עֲלֹבוֹן צוֹרֵב לְפָנָיו כָּל הַשְּׂרָיִם.

כִּי עוֹשֶׂה הַמֶּלֶךְ הַגְּדוֹל, מִלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְעֲבָדָיו יוֹשְׁבֵי תְּבֵל.

אִין אָדָם בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשָׂה מַעֲשֵׂה טוֹב בְּחַיָּיו, וְאִין אָדָם צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא.

מֵה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? נוֹתֵן לְרַשְׁעִים אֶת הַשֹּׁכֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה, בְּהַצְלָחָה מְדַמָּה וְכַבּוֹד כּוֹזֵב, וְאֶת עֲבָדָיו הַנְּאֻמָּנִים הַצְּדִיקִים, מְלַבֵּישׁ הוּא כְּאִין בְּלוּיֵי סְחָבוֹת.

אֲבָל אֶת הַשֹּׁכֵר הָאֶמְתִּי הוּא שׂוֹמֵר בְּעַבְרוֹ לְעַלְמֵ הַנִּצַּחַת - עוֹלָם הָאֶמֶת.

מְסַפֵּר עַל הַחֲפֵץ חַיִּים, שֶׁשָּׁמַע שְׁנַי סוֹחְרִים בִּירִיד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים בְּקֶרֶת הָעֵז כְּדֵי לְמַכּוֹר אֶת סוֹחְרָתָם.

הָאֶחָד מִחֲמַת צַעַר הַקָּר אָמַר לְשְׁנַי אוֹלֵי כְּדָאִי לְחַזֵּר לְבֵיתְנוּ? נְבוּא פַּעַם אַחֲרָת.

אָמַר לוֹ תְּבָרוּ כְּדָאִי לְסַבֵּל עוֹד שְׁבוּעִים כְּאִין, בְּכַדֵי לְחִיּוֹת אַחַר כִּי בְּרַח.

כְּשֶׁשָּׁמַע כִּי הַחֲפֵץ חַיִּים זָלְגוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת.

וְכִי אָמַר: בְּדִיּוּק כִּי אֲנִי צְרִיכִים לְחוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְמַרּוֹת שְׂוִישׁ קְשִׁיִּים גְּדוּלִים, כְּדָאִי לְהַתְּאֻמָּץ בְּעוֹלָם הַגְּשָׁמִי אֲשֶׁר יָמִיו הֵם כְּצֵל עוֹבֵר, לְהִיּוֹת עֲבָד ה' אֶמְתִּי, כְּדֵי לְחִיּוֹת אַחַר כִּי בְּעוֹלָם הֵבֵא בְּשַׁלְוָה, לְזִכּוֹת לְעוֹלָם שְׁכָלוֹ טוֹב.